

Визначення рівня мотивації та ставлення студентів до занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах

Павленко Т.В.

Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка

Анотація:

Розглянуто актуальні питання щодо рівня мотивації студентів до відвідування занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Показано рівень їх фізичної підготовленості. Представлено особисте відношення до занять та оцінка щодо цільової спрямованості, форм та засобів проведення практичних занять. У дослідженні приймали участь 79 студентів. Констатовано, що вмотивованість студентів до рухової діяльності сформована у них неналежним чином. Встановлено, що найбільшу перевагу студенти віддають розвитку сили: позитивну відповідь надали 26 студентів (33%), гнучкості – 20 студентів (25,3%), швидкості – 18 студентів (22,8%), витривалості – 11 студентів (13,9%), спритності – 4 студента (5%). Наведено дані про незадовільний стан фізичної підготовленості сучасної молоді та її негативне ставлення до фізичного виховання і спорту.

Павленко Т.В. Определение уровня мотивации и отношение студентов к занятиям по физическому воспитанию в высших учебных заведениях. Рассмотрены актуальные вопросы уровня мотивации студентов к посещению занятий по физическому воспитанию в высших учебных заведениях. Показан уровень их физической подготовленности. Представлено личное отношение к занятиям и оценка по целевой направленности, форм и средств проведения практических занятий. В исследовании принимали участие 79 студентов. Констатировано, что мотивированность студентов к двигательной деятельности сформирована у них неправильно. Установлено, что наибольшее предпочтение студенты отдают развитию силы: положительный ответ дали 26 студентов (33%), гибкости – 20 студентов (25,3%), скорости – 18 студентов (22,8%), выносливости – 11 студентов (13,9%), ловкости – 4 студента (5%). Приведены данные о неудовлетворительном состоянии физической подготовленности современной молодежи и ее негативном отношении к физическому воспитанию и спорту.

Pavlenko T.V. Determining the level of motivation and attitude of students for classes in physical education in higher education institutions. Pressing questions of the motivation of students to attend physical education classes in high schools. Shows the level of their physical fitness. Presented by the personal attitude to studies and evaluated for a target orientation, forms and practical training. The study involved 79 students. It was stated that the motivation of students to the motor activity generated from them is wrong. Found that the greatest preference is given to students of the development of force: a meager 26 students (33%), flexibility – 20 students (25.3%), speed – 18 students (22.8%), endurance – 11 students (13.9%), agility – 4 students (5%). The data on the poor state of physical fitness of today's youth and its negative attitude to physical education and sport.

Ключові слова:

анкетування, мотивація, навчання, студенти, діяльність.

анкетирование, мотивация, обучение, студенты, деятельность.

survey, motivation, learning, students, activities.

Вступ.

У зв'язку з тим, що в теперішній час стан здоров'я студентської молоді погіршився, знизився рівень її рухової активності та спостерігається недостатня мотивація до занять фізичними вправами, виникає необхідність у створенні та реалізації практичних заходів спрямованих на вдосконалення методів та засобів навчання під час занять з фізичного виховання.

Процес навчання студентів у вищих навчальних закладах під час занять фізичною культурою повинен базуватись на основі синтезу широкого комплексу науково-теоретичних і науково-прикладних професійних положень, визначеними у результаті проведених досліджень взаємозв'язками й взаємодіями між різноманітними елементами спеціальних, психолого-педагогічних, медико-біологічних знань, окремими їх підсистемами і ланками. Заняття з фізичного виховання найбільш ефективні тоді, коли участь в них викликана відповідними мотивами (Г.В.Безверхня (2003), Т.Ю. Круцевич (2009), О.Ю. Марченко (2009) [1-5]. На сьогоднішній день, першочерговим завданням є пошук раціональних підходів у фізичному вихованні та оздоровленні студентів з урахуванням їх мотивації до занять фізичною культурою (М.Б. Мусакаєва, А.З. Зиннатнурова (2008) [6, 7]. Оздоровчий ефект кожного заняття фізичними вправами може бути зовсім різним залежно від особливостей цього заняття та стану організму людини, що сприймав цей ефект (І.В. Мурахов (1989), Є.Г. Булич; І.В. Мурахов (2003) [8-10]. Навчання студентської молоді може бути успішним тільки в

тому випадку, коли досягнення мети навчання стане домінуючим мотивом педагогічного процесу з фізичного виховання. Головною умовою формування мотивації є включення студентів у відповідну навчальну діяльність. У такому разі, мотиви навчання стають домінуючими, а навчання – активним та свідомим.

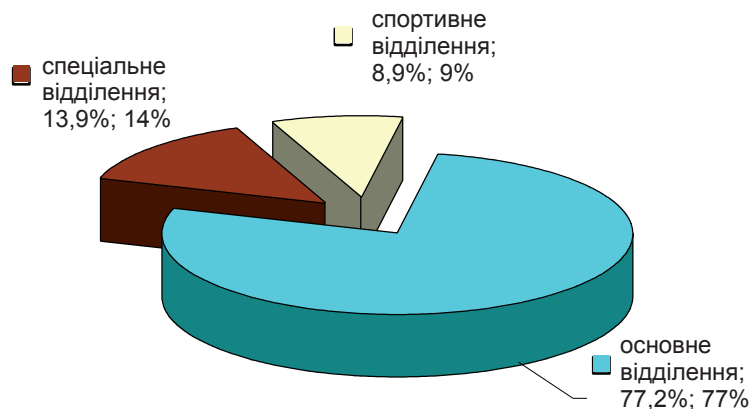
Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета роботи – розробити зміст анкети та визначити рівень вмотивованості студентів до занять з фізичного виховання у ВНЗ, їх ставлення та оцінки щодо цільової спрямованості, форм, засобів та методів їх проведення.

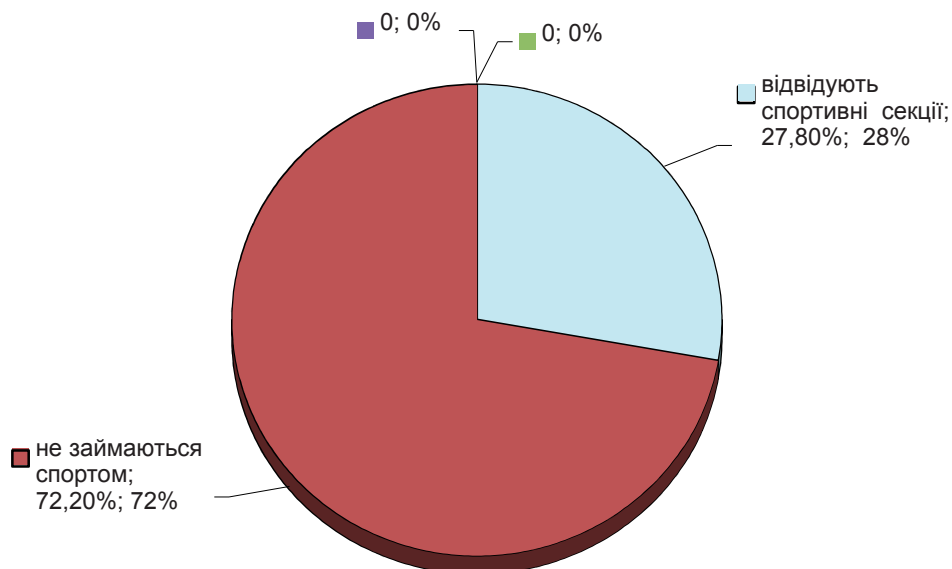
Результати дослідження.

В результаті проведеного анкетування нами було встановлено, що у ХНАДУ до основного відділення для проходження курсу фізичного виховання відносяться 61 студент, що становить 77,2% від загальної кількості опитаних. До спеціального відділення – 11 студентів (13,9%) по показникам медичного обстеження і тільки 7 студентів, що складає 8,9% входять до спортивного відділення (Мал. 1).

Це свідчить про те, що більшість студентів не мають протипоказань до активних занять з фізичного виховання та спорту, але зовсім незначна кількість студентів відвідують спортивні секції та активно займаються спортом. З цього приводу можна зробити висновок, що залучення студентів до активних занять спортом не займає належного місця у вихованні молоді людини. Відносно відвідування занять з фізичного виховання нами були отримані наступні відповіді: 64 студента (81%) відповіли, що відвідують заняття

Мал. 1. Розподілення студентів за групами здоров'я.

Мал. 2. Відвідування студентами спортивних секцій.

із задоволенням, 12 студентів (15,2%) поки ще не визначились у своїй оцінці, а 3 студента (3,8%) надали негативні відповіді. На наш погляд, ці відповіді взаємопов'язані з теоретичною підготовкою студентів та якісною характеристикою занять, а також неналежним рівнем вмотивованості студентів до занять з фізичного виховання та спорту. Ця думка підтверджується відповідями на питання стосовно відвідування студентами спортивних секцій (Мал. 2). З загальної кількості опитаних тільки 22 студента, що становить лише 27,8 % відвідують спортивні секції, а 57 студентів (72,2 %) зовсім не займаються спортом.

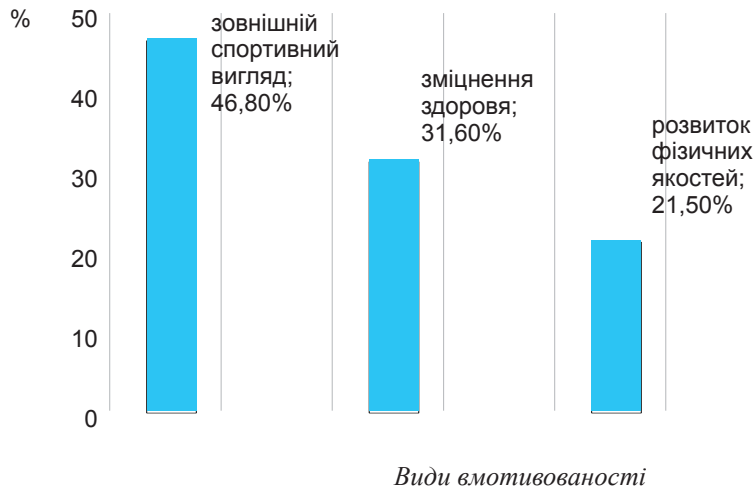
Ці дані підтверджують інформацію про незадовільний стан фізичної підготовленості сучасної молоді та її негативне ставлення до фізичного виховання і спорту.

Відносно захворюваності студентів, нами були отримані такі відповіді: часто хворіють 12 студентів (15,2%), 1-2 рази на рік переважна частина студентів – 68 чоловік (78,5%) і тільки 5 студентів з опитаних (6,3%) не хворіють зовсім. На питання, в чому поля-

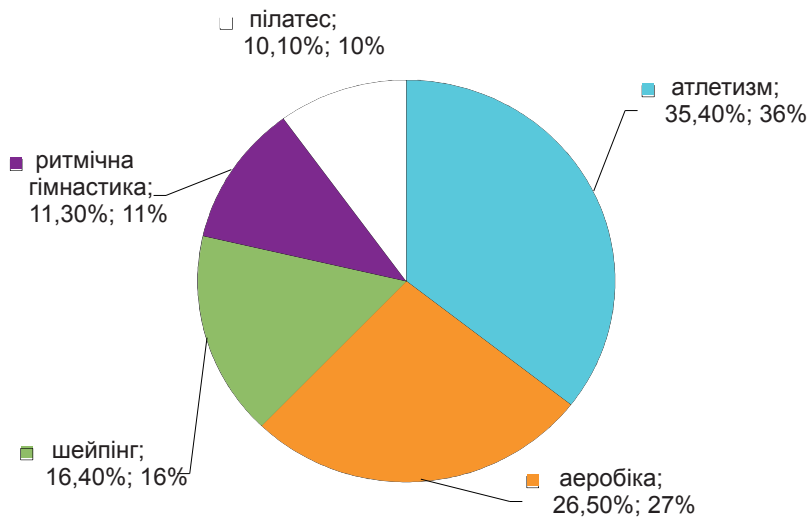
гає вмотивованість студентів до занять з фізичного виховання 37 студентів (46,8%) відповіли, що їх приваблює зовнішній спортивний вигляд, для зміцнення свого здоров'я відвідують заняття з фізичного виховання 25 студентів (31,6%) студентів і тільки 17 осіб (21,5%) відвідують заняття з метою розвитку фізичних якостей (Мал. 3).

Найбільшу перевагу віддають студенти розвитку сили, позитивну відповідь надали 26 студентів (33%), гнучкості – 20 студентів, що складає 25,3%, швидкості – 18 студентів (22,8%), витривалості -11 студентів (13,9%), спритності – 4 студента (5%).

На наш погляд, в лекційний матеріал необхідно внесення питань, які пов'язані із загальною характеристикою фізичних якостей та методикою їх розвитку. Після проведення занять з фізичного виховання 47 студентів (59,4%) частково відчувають втому, 21 студент (26,6%) почувають себе втомленими та 11 осіб (14%) не відчувають ніякого дискомфорту. Вищезазначене обумовлює необхідність впровадження пульсометрії – методу за допомогою якого можна буде

Мал.3. Вмотивованість студентів до занять з фізичного виховання

Мал. 4. Види діяльності

визначити інформацію про терміновий ефект навантаження. За наданими відповідями, більшість студентів віддають перевагу вправам з атлетизму та аеробіки, відповідно 28 студентів (35,4%) та 21 особа (26,5%), потім шейпінгу – 13 студентів (16,4%), ритмічній гімнастиці 9 студентів (11,3%) та пілатесу – 8 студентів (10,1%) (Мал. 4).

Самостійно займаються фізичними вправами 44 студента (55,7%), коли-не-коли 27 студентів, що становить (34,2%) та 8 осіб (10,1%) зовсім не включають в свій розпорядок дня фізичних навантажень, крім отриманих на заняттях з фізичного виховання. Це становище, обумовлює надання допомоги та контролю з боку викладачів з фізичного виховання та спорту в питаннях самостійної роботи студентів. Ігровим вправам віддають перевагу 27 студентів, що складає 34,2%, біговим руховим діям – 24 студента (30,3%), трохи мен-

ше респондентів, вважають найкращими для свого фізичного розвитку гімнастичні вправи з предметами – 22 студента (27,8%). Під музичний супровід бажає займатись значна кількість студентів – 73 особи, це складає 92,4%. Саме ж ця кількість опитаних віддає перевагу сучасній музиці під яку вони з задоволенням виконують освоєні вправи та розучують нові складні рухові дії. Активно займаються спортом 44 студента, що складає 55,7%, проявляють інтерес до спортивних подій 30 осіб (38%), байдужими до спортивного життя виявлено 5 осіб (6,3%) студентів.

Відносно питання щодо внесення коректив у зміст занять з фізичного виховання, нами були отримані наступні відповіді: про необхідність їх внесення, вважають 15 студентів (18,9%), проти змін, виступають 42 студента, що становить 53,2% опитаних та 22 студента (21,9%) не відповіли на це питання, хоча 19 студен-

тів (24%) підкреслюють, що зміни потрібно внести в організацію проведення занять з фізичного виховання, а 28 осіб (35,4%) вважають про необхідність їх впровадження у зміст занять.

На питання, яке стосується ставлення студентів до занять з фізичного виховання, як і до інших дисциплін, ми отримали наступні відповіді: 28 студентів (35,4%) підтвердили думку, про дійсно однакове ставлення до занять з фізичного виховання поряд з іншими дисциплінами, 24 студента (30,4%) вважають, що має місце нерівнозначного ставлення до фізичного виховання та 26 студентів, що становить 34,2% стверджують про інше, другорядне, відношення до фізичного виховання, як навчального предмету.

Висновки.

Таким чином, проведене анкетування, яке було спрямоване на виявлення рівня мотивації та психічної готовності студентів до занять з фізичного виховання, дозволило нам констатувати, що вмотивованість студентів до рухової діяльності сформована у них неналежним чином і це потребує визначення шляхів подолання цієї проблеми. Крім того, результати анкетування свідчать той факт, що основою психічної готовності студентів є мотивація їх навчальної діяльності.

Крім того, завдяки проведеному анкетуванню нами була визначена необхідність подальшого обґрунтування психоемоційного вибору засобів оздоровчої гімнастики, розробки відповідної методики навчання й впровадження педагогічних умов проведення занять з фізичного виховання засобами оздоровчої гімнастики.

Література:

1. Бальсевич В.К., Лубышева Л.И. Физическая культура: молодежь и современность // Теория и практика физической культуры, 1995. № 4. – С. 2-7.
2. Давыдов В.Ю., Коваленко Т.Г., Краснова Г.О. Методика преподавания оздоровительной аэробики. Учебное пособие. – Волгоград: Изд-во Волгогр. гос.ун-та, 2004. -124с.
3. Леонтьев А. Н. Потребности, мотивы и сознание / А. Н. Леонтьев // Проблемы общей психологии / XVIII Международный психологический конгресс. М., 1966. Т. 2. С. 120-125.
4. Ротерс Т.Т. Музыкально- ритмическое воспитание и художественная гимнастика. Учеб.пособие. М.: Просвещение, 1989.- 175с.
5. Спортивная медицина: Практические рекомендации// под ред. Р. Джексона. Олимпийская литература.-2003.-384 с.
6. Теория и методика физического воспитания в 2 томах. Том 2.: Учебник для студентов высших учебных заведений физического воспитания и спорта / Под.ред. Т.Ю. Круцевич. – К.: Олимпийская литература, 2003. – 390 с.
7. Шадриков В. Д. Психология деятельности и способностей человека : учебное пособие / В. Д. Шадриков. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Логос, 1996. – 320 с.
8. Ward G., Griggs G. Principles of Play: a proposed framework towards a holistic overview of games in primary physical education. *Education* 3-13. 2011, vol.39(5), pp. 499–516. doi:10.1080/03004279.2010.480945.
9. Buultjens M., Robinson P. Enhancing aspects of the higher education student experience. *Journal of Higher Education Policy and Management*. 2011, vol.33(4), pp. 337–346. doi:10.1080/1360080X.2011.585708.
10. Edge K., Khamsi K. International school partnerships as a vehicle for global education: student perspectives. *Asia Pacific Journal of Education*. 2012, vol.32(4), pp. 455–472. doi:10.1080/02188791.2012.739964.

References:

1. Bal'sevich V.K., Lubyshva L.I. *Teoriia i praktika fizicheskoi kul'tury* [Theory and practice of physical culture], 1995, vol.4, pp. 2-7.
2. Davydov V.Iu., Kovalenko T.G., Krasnova G.O. *Metodika prepodavaniia ozdorovitel'noj aerobiki* [Method of teaching of health aerobics], Volgograd, VU Publ., 2004, 124 p.
3. Leont'ev A. N. *Problemy obshchej psikhologii* [Problems of general psychology], 1966, vol.2, pp. 120-125.
4. Roters T.T. *Muzыkal'no- ritmicheskoe vospitanie i khudozhestvennaia gimnastika* [Musical rhythmic education and calisthenics], Moscow, Education, 1989, 175 p.
5. Dzhekson R. *Sportivnaia medicina* [Sporting medicine], Kiev, Olympic Literature, 2003, 384 p.
6. Krucevich T.Iu. *Teoriia i metodika fizicheskogo vospitaniia* [Theory and method of physical education], Kiev, Olympic Literature, 2003, 390 p.
7. Shadrikov V. D. *Psikhologiya deiatel'nosti i sposobnostej cheloveka* [Psychology of activity and capabilities of man], Moscow, Logos, 1996, 320 p.
8. Ward G., Griggs G. Principles of Play: a proposed framework towards a holistic overview of games in primary physical education. *Education*. 2011, vol.39(5), pp. 499–516. doi:10.1080/03004279.2010.480945
9. Buultjens M., Robinson P. Enhancing aspects of the higher education student experience. *Journal of Higher Education Policy and Management*. 2011, vol.33(4), pp. 337–346. doi:10.1080/1360080X.2011.585708
10. Edge K., Khamsi K. International school partnerships as a vehicle for global education: student perspectives. *Asia Pacific Journal of Education*. 2012, vol.32(4), pp. 455–472. doi:10.1080/02188791.2012.739964

Информация об авторах:

Павленко Татьяна Викторовна: pavlenkotv83@mail.ru; Черниговский национальный педагогический университет имени Т.Г. Шевченко; ул. Гетьмана Полуботка 53, г.Чернигов, 14013, Украина.

Цитируйте эту статью как: Павленко Т.В. Визначення рівня мотивації та ставлення студентів до занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – № 10 – С. 50-53. doi:10.6084/m9.figshare.775330

Электронная версия этой статьи является полной и может быть найдена на сайте: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/ahive.html>

Эта статья Открытого Доступа распространяется под терминами Creative Commons Attribution License, которая разрешает неограниченное использование, распространение и копирование любыми средствами, обеспечивающими должное цитирование этой оригинальной статьи (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.ru>).

Дата поступления в редакцию: 09.07.2013 г.
Опубликовано: 30.09.2013 г.

Information about the authors:

Pavlenko T.V.: pavlenkotv83@mail.ru; Chernigov National Pedagogical University; Getman Polubotka str. 53, Chernigov, 14013, Ukraine

Cite this article as: Pavlenko T.V. Determining the level of motivation and attitude of students for classes in physical education in higher education institutions. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 2013, vol.10, pp. 50-53. doi:10.6084/m9.figshare.775330

The electronic version of this article is the complete one and can be found online at: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/ahive-e.html>

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.en>).

Received: 09.07.2013
Published: 30.09.2013